

**Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata
Képviselő-testülete részére**

MÓDOSÍTÓ JAVASLAT

a 2024. október 4. napjára összehívott alakuló ülés 4. számú napirendi pontjához.
(Javaslat Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletének felülvizsgálatára)

Tisztelt Képviselő-testület!

Javaslom az előterjesztett rendelet-tervezet 3. §-ának, 4. §-ának, 6. §-ának és 8. §-a 2. pontjának a tervezetből való törlését.

I n d o k o l á s

1, A javaslat jelentős mértékben korlátozza a Képviselő-testület ülésén az egyes képviselők hozzászólási lehetőségeit, azokat igen szoros időkorlátok közé szorítva. A rendelet-tervezet a képviselői jogok indokolatlan korlátozása mellett, jelentősen szűkíti a termékeny vita kialakulásának lehetőségeit is. Ugyanakkor a javaslat a „fegyveregyenlőség” elvét figyelmen kívül hagyva a levezető elnök (jellemzően a polgármester), az előterjesztő és a nem választott tisztségviselő jegyző számára korlátlan, akár parttalan hozzászólási jogot biztosít.

Az előterjesztett javaslat jelen formájában aránytalan korlátozást jelent, indokolatlanul és elfogadhatatlan mértékben korlátozza a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényben megfogalmazott képviselői jogokat, indokolatlanul és aránytalanul korlátozza a politikai és szakmai viták kialakulásának, szabad folyásának lehetőségét.

Frakciónk mindenek előtti fontosságot tulajdonít a szólásszabadság elvének, így ezen belül a politikai és szakmai viták szabad folyásának. Természetesen mi sem vagyunk hívei a parttalan, meddő vitáknak, így nem ellenezzük az SZMSZ érintett rendelkezései módosítását célzó, konszenzuserősítő egyeztetéseket. Jelen javaslat ugyanakkor a részünkről nem támogatható, de nem zárkózunk el egy későbbi egyeztetés elől, melynek célja egy mindenki számára tolerálható, önkorlátozást megfogalmazó javaslat előkészítése és Képviselő-testület elé terjesztése lehetne.

Érdemes kiemelni az Amerikai Egyesült Államok Alkotmányának első módosítását, amely – többek között - a szólás- és sajtószabadság elveit is rögzíti. Az USA Alkotmány első módosítása az állampolgári alapjogok tekintetében igen jelentős hatással bírt az egész „nyugati” világ jogfejlődésére, az emberi és állampolgári jogok kiteljesedésére. Bár mi itt Magyarországon és Újpesten jogi alapon nem hivatkozhatunk az USA Alkotmány tételes normáira, de azok szelleme – a fentebb írtakra is tekintettel – nem hagyható figyelmen kívül. Azt gondoljuk minden szabadságszerető, magát demokratának valló embernek, de kiemelten is a választott politikusoknak kötelessége fellépni az alapjogokat korlátozó valamennyi törekvés ellen.

A rendeleti javaslat ellentétbe megy – többek között - a Karácsony Gergely főpolgármester által a Fővárosi SZMSZ. felülvizsgálata során fontosnak tartott, a deliberatív vita elvével is, melyre hivatkozással a Főváros megválasztott vezetője maga tesz javaslatot a viták eddigi korlátozását eredményező szabályok jelentősenyhítésére, a hozzászólási jogok és időtartamok kiterjesztésére.

A baloldali politikusok által gyakran hivatkozott és elérendő célnak tekintett deliberatív demokráciában központi szerepet játszik a nyilvános vita. A deliberatív demokrácia-elméletekben a nyilvános vita a közjóról alkotott eltérő elképzelések köré szerveződik, a benne résztvevő

szereplők egyenlők, és a vita során önmagukról alkotott felfogásuk és nézeteik is formálódnak. A nyilvános vitában a szereplők nem pusztán kinyilvánítják már meglévő preferenciáikat, hanem a mérlegelés és fontolgatás során alakítják ki álláspontjaikat.

Az érvelések szükségességének követelménye azt fejezi ki, hogy a résztvevőknek fel kell tárniuk egymás előtt, milyen okból támogatnak vagy elleneznek egy felvetést. A vitában az érvek, nem pedig a résztvevők hatalma a döntő. A résztvevők egyenlősége megnyilvánul abban, hogy a vita szabályai nem kivételeznek senkivel, bárki tehet javaslatot és vitázhat anélkül, hogy a politikai hatalom és erőforrások létező eloszlása befolyásolná a részvételt.

A nyilvános vita célja az érveléseken keresztül kialakított konszenzus. Ha a konszenzus nem jön létre, jóhiszemű nézeteltérés marad a felek között, akkor a nyilvános vitát lezáró döntéshozatal történhet szavazással. De a résztvevők azon elkötelezettsége, hogy mindenki számára meggyőző érveket találjanak, már feltehetően önmagában is alakít az egyéni preferenciákon.

A nyilvános vita pozitív következményei közé tartozik az információk terjedése, a politikai tudásanyag bővülése. A vélemények átgondoltabbá válnak, a közös problémákra új megoldásokat találhatnak, és könnyebbé válik az attitűd- és véleményformálás, valamint a konszenzus.

A fenti követelmények biztosítása nem hátrány, hanem kifejezetten előny egy közösség, esetünkben egy politikai döntéshozó testület számára.

A választópolgárok mindannyiunkat azért küldtek ide, hogy a lehető legjobb döntéseket hozzuk. Ehhez viszont termékeny vitára van szükség. A mindenkori ellenzék a mindenkori többséghez képest jelentősen kisebb információ-szerzési lehetőséggel rendelkezik, már csak azért is, mert nincs mögötte érdemi hivatali háttér, nem részese a városvezetésnek.

A mindenkori ellenzéki jogok biztosításának egyik alapja, hogy az előterjesztések tárgyalása során nagy szabadságot kapjanak a kérdezők és a vélemény-formálás során, melynek keretében a mögöttük álló választói csoportok véleménye is becsatornázódhat a döntésekbe.

Az az érv, hogy a Képviselő-testület ülése minél hamarabb befejeződjön, egy magát demokratának valló politikus számára nem lehet legitím érvelés.

2, A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 32. § (1) bekezdésének második fordulata értelmében „Az önkormányzati képviselők jogai és kötelességei azonosak.” Ebből egyértelműen következik, hogy a képviselők között semmilyen alá-fölé rendeltségi viszony nem lehetséges. A normaszöveg rendszertani értelmezéséből az is következik, hogy ez a tilalom a bármilyen tisztséget betöltő képviselőkre is vonatkoztatható, tehát egy tanácsnoki feladatokat ellátó képviselő részére nem írható elő beszámolási kötelezettség egy másik, hasonló tisztséget betöltő képviselő felé.

Kelt. az elektronikus aláíráson szereplő időpontban

Dr. Kató Balázs
önkormányzati képviselő
Újpestért Egyesület frakcióvezető
FIDESZ – Újpestért Egyesület frakciónövetség